

Ø-vandring

Helgoland, Als og de frisiske øer,
Hallig Hooge og Rømø

23. – 29. august 2020

Ude i Vadehavet ligger enestående naturoplevelser og venter. Vi oplever på vores vandring lokalbefolkningen, der i et evigt skifte mellem ebbe og flod har formået at overleve trods de barske stormfloder. Naturligvis skal vi også på dette vandrekursus besøge den røde klippeø Helgoland, som ligger 72 km ude i Nordsøen. Øen, der majestætisk rejser sig 61 meter over havets overflade, ligesom vi også skal besøge Hallig Hooge. En særlig frisk ø, uden diger, der derfor hvert år oversvømmes mange gange i vinteråret især. Hjemme venter udvalgte foredrag og dejlig højskolesang.

Øerne og vandreturene

- **Rømø**, hvor der udover rav ikke findes en sten, idet øen er dannet af sand og klit. Danmarks 10. største ø ved den jyske vestkyst mellem Ribe og Esbjerg ligger i Vadehavet og har Europas bredeste strand. Øens karrige jord har været en evig udfordring for dens beboere. Det har resulteret i en spændende og særegen ø-kultur. Ca. 12km
- **Hallig Hooge** tilhører kategorien af tyske vadehavsoer benævnt "halliger". Disse flade øer ud for Nordfrieslands kyst ligger helt ubeskyttede for vejr og vind. Gårdene, kirken og andre bygninger står hævet over landskabet på de kunstige forhøjninger: Varfterne, så de lige akkurat er oven vande ved de årlige oversvømmelser af øen. Ca. 6-8km
- **Helgoland** står monumentalt med sin røde sandstensklippe 72 km ude i Nordsøen. Den rager 61 m op over havoverfladen og daterer sig tilbage til urtiden. 2½ times sejltur mellem sandbanker med udsigt til sæler og fugle fører os ud til denne særprægede ø. En af naturens åbenbaringer med en særdeles turbulent fortid. Den har tilhørt Danmark frem til 1807, hvor englænderne overtog den. I 1890 indgik den i en byttehandel med Tyskland. Under tysk besiddelse blev den under 1. og 2. Verdenskrig brugt som flåde- og ubådsbase. Pga. sin militærstrategiske beliggenhed forsøgte englænderne direkte at bombe øen væk i 1947. Dette lod sig heldigvis ikke gøre. Øen er 1700 m lang og 600 m bred. I højden fordeler den sig på tre plateauer: Fra det lave "Unterland" for foden af klippen, hvor byen

ligger, videre ind over "Mittelland" og op til "Oberland" med de fantastiske panoramaer, fuglefjeld, klippeformationer mm. Og så har øen også en kommerciel side: Den er toldfrit område i EU. Ca. 3-4km.

- **Als** - Øen har stadig sin egen stærke identitet med egen dialekt og ordbog. Den har været udråbt til republik i dagene lige før afslutningen af 1. Verdenskrig, hvor marineskrædder Bruno Topf førte an i revolutionen fra cafeen ved havnepromenaden. Hovedbyen Sønderborg ligger smukt for foden af Dybbøl Banke og midt i det glinsende Alssund. Ca. 10km.
- Vandringer på **den historiske Gendarmsti** langs Flensborg Fjord ca. 8km.

Foredrag og højskolelivet

- Grundtvigsk velkomstforedrag.
- Aftensaloner med bla. fællessang fra højskolesangbogen.
- Om den norske digter Henrik Ibsens: Løgets lag og læren deraf - fortællingen om Peer Gynt.
- Hjertets fornyelse - om Grundtvig og dannelsesromanen.
- Sensommerkoncert om Chopin og hans musik.
- Morgenvandring og flaghejsninger.

Velkommen til en almen, klassisk, grundtvigsk folkehøjskole

Rønshoved Højskole er vel nok Danmarks flottest beliggende højskole. Højskolen ligger ud til Flensborg Fjord midt i det bakkede morænelandskab, der byder på skønne vandreture i store løvskove langs fjorden. Stedets beliggenhed giver rige muligheder for udendørsoplevelser, der stimulerer og inspirerer.

Rønshoved Højskole er en klassisk, grundtvigsk folkehøjskole, der er oprettet helt tilbage i 1921 lige efter Sønderjyllands Genforening.

Vi er en af de få danske højskoler, som stadig er klassisk og almen.

Vi lægger derfor vægt på det almindelige, hvor sange fra højskolesangbogen, gode fortællinger, morgensamlinger, foredrag og fællesskabet er centralt placeret i hverdagen.

Velkommen til Rønshoved Højskole
– Højskolen ved Flensborg Fjord

Nina og Thue Kjærhus
Forstanderteam

Søndag d. 23. august

Ankomst med tog til Gråsten Station ca. kl. 15.10.

Herefter mulighed for bustransport til højskolen

Kl. 15-16.30 **Ankomst og indkvartering, samt kaffe og lidt brød i foyeren**

Kl. 16.30 **Velkomstforedrag med forstander Thue Kjærhus.**

Om skolen som Genforeningshøjskole beliggende lige op ad Flensborg Fjord. En fortælling om den særlige sønderjyske historie og mentalitet.

Kl. 17.45 Øl- og vinsalg fra skolens kiosk

Kl. 18.15 Aftensmad i spisesalen. Denne første aften skal vi have en menu som vi har kaldt: Rønshoved Tapas. Små lækkerier kombineret med gode salater og andet godt.

Kl. 20.00 **Aftensamling i foredragssalen. Viceforstander Nina Kjærhus byder velkommen, involverede lærere på kurset bliver introduceret, vi synger et par gode sange og slutter af med en rundvisning på skolen.**

Herefter kaffe og kage i pejsestuen.

Mandag den 24. august

Ingen morgenvandring

Kl. 06.15 Morgenbuffet i spisesalen og madpakkesmøring

Kl. 07.15 **Heldagstur til den mytiske ø Helgoland langt ude i Nordsøen**

Vi kører i bus ned til Büsum på den tyske vestkyst og sejler herfra ud til Helgoland. Vores medbragte frokost spiser vi om bord på færgen. På Helgoland drager vi på en tre kilometer lang rundvisning i et roligt tempo, hvor der fortælles om øens spændende historie. Efter turen er der tid til på egen hånd at gå på café eller shoppe i de over 200 toldfri butikker. Husk pas. Længde i dag ca. 3-4 km.

Kl. 21.00 Hjemkomst og sen aftensmad. Desserten tager vi i pejsestuen. Herefter kaffe og kage og hygge omkring pejsen.

Tirsdag den 25. august

Kl. 07.30 Morgenvandring eller svømmetur i Flensborg Fjord

Kl. 07.55 Vi synger flaget op

Kl. 08.00 Morgenbuffet i spisesalen

Kl. 09.00 **Vandringer på Rømø og i marsklandet bag digerne. En tur til naturpark Vadehavet, UNESCO's verdens naturarv.**

Vi kører i dag vestpå, og gør her klar til dagens første vandring

i Ballum enge. Vi går ad Den Svorne Vej midt under den høje himmel og mellem digerne, der i middelalderen har holdt stormfloderne fra menneskene. Vi tager frokosten ved Pumpemøllerne ved Ballum Sluse, og får her historierne om den store mandedrukning, hvor 10.000 druknede, men også historierne om den forladte landsby. Vi kører så over på selve Rømø over den 10km lange dæmning, der har forbundet øen med fastlandet siden 2. Verdenskrig. Vi går en tur på ca. 6 km fra Kirkeby plantage ud til Sønderstrand med de mange klitter, hvor vi får marhalmen mellem tæerne. Turen idag er på ialt ca. 12 km.

Kl. 17.30 Vin- og ølsalg fra vores kiosk i foyeren

Kl. 18.00 Aftensmad i spisesalen

Kl. 19.30 **Sangaften med nedslag på årstidens sange samt særlige sønderjyske sange i forbindelse med 100-året for Genforeningen, belyst historisk og kulturelt ved viceforstander Nina Kjærhus i foredragssalen.**

Herefter kaffe og kage med særlig kageopskrift fra det sønderjyske kaffebord.

Onsdag den 26. august

Kl. 07.30 Morgenvandring eller svømmetur i Flensborg Fjord

Kl. 07.55 Vi synger flaget op

Kl. 08.00 Morgenbuffet i spisesalen

Kl. 09.00 Morgensamling i foredragssalen

Kl. 10.00 **Maritime vandringer på den maleriske ø Als og Kegsnæs**

Vi starter vores ø-vandring med en tur til den smukke ø Als. Vi bliver sat af på Dybbøl Banke, hvor dramaet om 1864 udspillede sig. Herefter går vi forbi skanserne og ned mod den smukke Gendarmsti, der fører os langs kysten til Sønderborg. Vi går over Kong Christian d. 10's bro og tager vores frokost på havnen, lige foran Sønderborg Slot. Efter frokosten drager vi videre til det utrolig naturskønne Kegsnæs, hvor vi vil vandre til Kegsnæs Ende. Længde ca. 10km.

Kl. 17.30 Vin- og ølsalg fra vores kiosk i foyeren

Kl. 18.00 Aftensmad i spisesalen

Kl. 19.30 **Om den norske digter Henrik Ibsens: Løgets lag og læren deraf - fortællingen om Peer Gynt ved højskolelærer Andreas Pilekjær.**

Den store digter Henrik Ibsens fortælling: "Peer Gynt" er et komisk og rørende portræt af storfantasten Peer, som med begge ben solidt plantet i skyerne drager til fjelds, til søs og til

Egypten for at være sig selv. Hjemvendt til Norge efter mange år, når han målet, men på en måde som selv Peers fantasi ikke kunne have forudset.

Torsdag den 27. august

- Ingen morgenvandring
- Kl. 07.15 Morgenbuffet i spisesalen og madpakkesmøring
- Kl. 08.15 **Maritime vandringer på den særprægede frisiske ø Hallig Hooge**
Vi krydser grænsen og tager over til den nordtyske vestkyst. Vi sejler til Dronninge Halligen - Hooge, hvor øens huse er bygget på forhøjninger - de såkaldte varfter.
Hanswarft-tur (5 km) med vandring fra havnen op til Hanswarft, hvor vi skal i Stormflodskino og se kortfilmen: "Land unter", samt en rundvisning i Hooges kommandørgård "Königspesel". På Hanswarf spiser vi også frokost. Derefter skal vi besøge øens kirke, som også er bygget på et varft, men hvor gulvet er af sand, hvis nu der skulle komme oversvømmelse her alligevel. Dagen sluttes af på egen hånd, f.eks. med en "Farisæer" på en af øens små caféer. Husk pas
- Kl. 19.15 Vin- og ølsalg fra vores kiosk i foyeren
- Kl. 19.30 Aftensmad i spisesalen
- Kl. 20.30 **Aftensamling omkring kortfilmen: Noldes landskab.**
En flot naturfilm om marsken. En film af Carl C. Christiansen og med musik af Valdemar Rasmussen. Filmen tager 28 min. og fungerer som en flot lille afrunding på vores dag i Naturpark Vadehavet.

Fredag den 28. august

- Kl. 07.30 Morgenvandring eller svømmetur i Flensborg Fjord
- Kl. 07.55 Vi synger flaget op
- Kl. 08.00 Morgenbuffet i spisesalen
- Kl. 09.00 Morgensamling i foredragssalen
- Kl. 10.00 **Foredrag. Hjertets fornyelse - om Grundtvig og dannelsesromanen ved sognepræst og fortæller Jens Brun, Gug.**
Foredraget handler om Grundtvigs brug af brylluppet som billede på forandring i menneskelivet. Bryllup betyder et brud med fortiden og håb og tro på en ny fremtid. Grundtvigs brug af bryllupsbilledet kædes så sammen med hans generelle

interesse for vækst og forandring i menneskelivet, både teologisk og pædagogisk. Dette træk forener Grundtvig med en lang, litterær tradition i Danmark, nemlig dannelsesromanen, hvor focus er på beskrivelsen af personlighedens tilblivelse gennem historiske erfaringer og begivenheder. Som et nutidigt eksempel på en sådan dannelsesroman omtales til slut Ribbjergs "Anna (jeg) Anna".

Kl. 12.00

Frokostbuffet i spisesalen

Kl. 14.00

Dejlige vandreture i den skønne natur omkring skolen på Gendarmstien - europæisk kvalitets vandrevej.

Vi slutter en dejlig uge af med at vandre i egnen lige omkring højskolen. Du kan vælge imellem:

Sønderhavskovene (ca. 6 km), der stammer tilbage fra oldtiden, hvor landet var dækket af skov. Siden stenalderen har der boet mennesker her. Vi følger i deres fodspor, men hører også om alle historierne fra egnen f.eks. om munkene fra den anden side af Fjorden, der anlagde de smukke Karpedamme, om Bjergsalamanderen, der har Europas nordligste ynglested her i skovene, om Vejpligtstenen og meget mere.

Bækken og Kløften (ca. 8 km) - og udsigt ud over Flensborg Fjord til bl.a. Holnæs. Med udgangspunkt i Kløften, der ligger blot en halv time væk fra højskolen, ser vi dette lille bådeværksted med en stemning som i Provence med ænder, søer og lavendler. Herefter går vi ned mod kysten og knytter an på den særlige Gendarmsti. Den gamle grænsebevogtningssti og hører om de mange historiske perler.

Kl. 17.30

Vin- og ølsalg fra vores kiosk i foyeren

Kl. 18.00

Festmiddag med efterfølgende sensommerkoncert med pianist Thomas Buur om Chopin – hans liv og musik. Arrangementet, som blander koncert og foredrag, indeholder en varieret buket af hans vidunderlige klaverstykker med nocturner, valse og polonaiser.

Lørdag den 29. august

Ingen morgenvandring pga. afrejsedag

Kl. 07.55

Vi synger flaget op

Kl. 08.00

Morgenbuffet i spisesalen

Kl. 08.50

Kort morgensamling i foredragssalen

Herefter afsked og afrejse, så man kan komme med bussen fra højskolen kl. 9.20 og nå toget fra Gråsten Station ca. kl. 9.50

Vi forbeholder os ret til ændringer i programmet

Praktiske oplysninger

Tilmelding

Du tilmelder dig nemt på vores hjemmeside www.ronshoved.dk under "Korte kurser". Efterfølgende vil du få tilsendt en bekræftelse og betalingsopgørelse.

Tilmelding er bindende, hvilket betyder, at vi ikke kan refundere pengene ved afbud.

Vi anbefaler derfor, at du tegner en afbestillingsforsikring ved f.eks. Europæiske Rejseforsikring.

Priser

Dobbeltværelse pr. person uden bad:	4.295,-kr.
Enkeltværelse pr. person uden bad:	4.995,-kr.
Dobbeltværelse pr. person med eget bad:	4.995,-kr.
Enkeltværelse pr. person med eget bad:	5.695,-kr.

Kontoret hjælper dig gerne med at finde en makker, så du for det første kan spare de penge som et enkeltværelse jo koster ekstra, men også for at du kan få muligheden for at lære en ny at kende.

Beløbet dækker kost & logi inkl. linned og håndklæder samt alle udflugter og programsatte punkter.

Rejsen med offentlig transport til Rønshoved

Vi ligger tæt på IC-linien. Der købes togbillet til Gråsten. Det tager 2½ time fra Århus og 3½ time fra København (med direkte tog hver 2. time). Fra Gråsten tager bussen (nr. 110) kun 15 min.

Vi kan også tilbyde at hente dig med vores bus i Gråsten med togankomst ca. kl. 15.10. Prisen vil være 50,-kr, som du betaler direkte til chaufføren i bussen.

Det samme kan vi tilbyde på hjemrejsedagen med togafgang ca. kl. 09.50.

